

רפתנית ואמנית

עטרה דויזוביץ

יוסי מלול - משק הבקר והחלב
hmb-malul@icba.org.il

שילוב מרתק ומגוון יש לעטרה דויזוביץ ברפת גזר - אימא לשלושה ילדים צעירים, עובדת יונקיייה שמגדלת את הרכים הנולדים ברפת וגם אמנית קרמיקה בהכשרה ובנשמה. התוצאות של הציור על הקרמיקה מרשימות מאוד ומתחשק מאוד לאכול מהצלחות המעוטרות ולשתות מהספלים שיש להם גם כיסוי מפני זבובים טועים. כן, יש גם התמודדות עם מחלה מפתיעה ומאתגרת

אליו והביקורים התכופים במהלך הלימודים יצרו אצלה קרבה לקיבוץ ולאורח החיים המיוחד שלו.

לאחר הלימודים יצאה למסע ארוך בעולם הגדול ואחיה כתב לה, כל העת, על המקום המיוחד שהוא שומר לה בגזר. על אף הדירה הריקה שאימה השאירה ברמת השרון, לא היה לה ספק שהיא נשארת בגזר, לאחר התנסות של חודש בגידולי השדה של הקיבוץ.

7 שנים תמימות סחבה בשדות הכותנה, התירס ושאר הגידולים, בשמש וגם בקור, ועד החודש השביעי של ההיריון הראשון. את ענפי השדה אהבה מאוד והיא שילבה בעבודה גם את אהבתה השנייה לעבודת הקרמיקה בסטודיו הקטן שהוקצה לה באחת הפינות בקיבוץ ושם גם יצרה ופיסלה.

ההפתעה ברפת

ההפרטה העמוקה, המהירה והכואבת בקיבוץ, בשנת 2003, הביאה לסגירת רוב ענפי הייצור והעברת שטחי הגדל"ש לעיבוד של קיבוץ נען. הענף היצרני היחידי שנשאר היה הרפת והשאיפה הייתה לנתב אליו חברים ולא חיצוניים.

עטרה ובן זוגה חזרו משנת חופש בארצות הברית בשנת 2006 ובינתיים החליטה להיכנס לחליבות ברפת - 3-4 חליבות בשבוע להשלמת הכנסה. לעטרה של זה לא היה דבר פשוט לחצות את הגדר ולהיכנס לרפת, שהרי צמחונית אדוקה היא ולא מוכנה שיהרגו בעלי חיים כדי להביא אותם אליה לצלחת וכך גם היום. למרבה הפלא, המפגש הראשון עם הפרות וגם אלה שלאחריו, לא היו כפי שחששה והיא אפילו נהנתה מהעבודה, מהצוות ומהאווירה.

יוסי ברמי, מנהל הרפת, חיפש עובדת ליונקיייה ופנה אליה מספר פעמים ולבסוף היא נעתרה ונכנסה לעבוד עם היונקים - משרה חלקית של 5 וחצי שעות ביום.

את יום העבודה מתחילה עטרה ב-07.30, לאחר ששלחה את הילדים לבית הספר, לוקחת את החלב שהחולבים שמרו לה, משלימה עם

2 אירוע ההצדעה לאישה ברפת שערכנו בחודש מרץ האחרון, פנתה אלינו רפתנית מקיבוץ גזר, עטרה דויזוביץ (atarah@gezer.org.il), והציעה להציג עבודות קרמיקה עם דגש על פרות ויונקים. זה נשמע רעיון מעולה ומיד התארגנו להכין שולחנות לתצוגה. צלחות הקרמיקה וכלי ההגשה המעוטרים, שהוצבו בטעם רב, משכו מאוד את המשתתפות שהביעו קריאות התפעלות והנאה.

עטרה עלתה לארץ מארצות הברית בשנת 1969 עם אימה ו-3 אחים נוספים, היישר לצפון-תל-אביב. גדלה עם אחיה בעיר הגדולה ולצבא יצאה להדריך בבית ספר שדה גלבוץ בתחילת שנות ה-80. אחרי הצבא וטיול בעולם חזרה לישראל ללימודי אמנות ועיצוב קרמי בבצלאל במשך 4 שנים ארוכות. אחיה שבנה משפחה בקיבוץ גזר הזמין אותה

לעטרה אין בעיה לעבוד בחוץ בכל ימות השנה

חלק מהתוצרים גם מוצעים למכירה חופשית

כך קיבלתי שיעור בקרמיקה על רגל אחת...
 "בעבודות שלי אני מחברת בין מספר אהבות:
 הצילום - שמלווה אותי מאז ומתמיד.
 הטבע - תמיד היה חלק חשוב בחיי, יש לי הרבה יראה וכבוד לטבע.
 חיות - כל חיי אני מוקפת בחיות וגם ברפת.
 וכמובן הקרמיקה והציור
 האפשרות לחבר את כל הנקודות ביחד ולהעבירן לחמר מביאה סיפוק,
 שלמות וסגירת מעגל."
 וכך, באמצע החיים, עם אהבה לבן הזוג ולילדים, ליונקיה ולאמנות
 הקרמיקה, נאלצת עטרה להתמודד עם מחלת "הטימומה" בבית החזה.
 אבחנה שהגיעה בעקבות כאב הולך וגדל בצד החזה, שיעולים לא
 מוסברים, קוצר נשימה ובימים אלה היא נמצאת בטיפולים מיוחדים.
 בין כל הבדיקות והטיפולים היא חוזרת ליונקיה לעבודה ובהמשך גם
 לסטודיו להירגע וצוות הרפת ממנה לה מחליפים ומחכה להחלמתה
 המהירה והמלאה.
 יוסי המנהל מפרגן לה מאוד ועושה הרבה
 לשמור לה על שגרת העבודה בענף.
 גם אנחנו נאחל לעטרה רפואה שלמה, שתמשיך
 ליהנות מכל האהבות ותזכה לעוד שנים רבות
 של טיפול בילדים, ביונקים ובעבודת האמנות
 הממכרת. ■

אנחנו רוצים לראות את הציורים של עטרה
 ולהעריך את המאמץ והמחשבה
 שהיא מביאה לכל יצירה.

הציורים עשויים מחומרים מורשים לשימוש במזון

אבקת חלב ומגמיעה את היונקים. הגמעת הצהריים היא עם אבקת חלב מלאה.

עטרה עובדת ביונקיה מעל ל-3 שנים ועל אף חוסר ניסיונה הצליחה, בזכות מסירותה ואהבתה לבעלי החיים, להקטין מאוד את התחלואה ואת התמותה, העגלים הזכרים נמכרים בגיל שבוע והעגלות נראות טוב. המלונות מוצבות תחת כיפת השמיים וזה לא מפריע לעטרה היא פשוט אוהבת את השמש והעבודה הפיזית - "אני לא אשת משרדים" היא מצהירה.

ברפת יש צוות טוב ומסור, דפנה הוותיקה שגם קלטה את עטרה בעבודה וסייעה לה ללמוד את החומר, חברים נוספים, ו"מחמוד מאבו-גוש שאי אפשר בלעדיו".

לעטרה של זה לא היה דבר פשוט לחצות את הגדר ולהיכנס לרפת, שהרי צמחונית אדוקה היא ולא מוכנה שיהרגו בעלי חיים כדי להביא אותם אליה לצלחת וכך גם היום

האמנות לנשמה

מהרפת רוכבת עטרה על אופניים היישר לסטודיו שנראה מעוצב ומטופח - יד אוהבת דואגת לו ושם היא מוצאת את הרגיעה. שעות רבות של יצירה ועשייה שבסופם גם מוצר אמנות מעודן ונעים. עטרה מואילה להסביר לי את תהליך הייצור של צלחת מעוטרת - עבודת הקרמיקה לא נגמרת במהלך אחד והיא מתפרסת על פני ימים רבים.

- חומר הגלם מגיע מהולנד והוא חומר פלסטי טבעי.
- מרדדים את החומר בתבנית גבס ומעצבים את הצלחת.
- משאירים את החומר בתבנית לייבוש במשך כשבוע עד שיתקשה לחלוטין, שאם לא כן הוא עלול להתקמט.
- משייפים את הצלחת ומלטשים אותה עד לברק שלא יישארו שבבים שעלולים לפצוע.
- ממלאים את תנור השרפה ומבצעים שרפה ראשונה בטמ'פ של 920 מעלות. השרפה מקשיחה את הצלחת במשך כ-11 שעות ומקררים יום-יומיים נוספים.
- משייפים את הצלחת ומציירים על פי הדמיון - אין דומה ציור אחד למשנהו. הצבעים מיוחדים לקרמיקה ומורשים לשימוש במזון.
- בעזרת לחץ אוויר מרססים גלזורה - נוזל לבן שמתייבש ונותן קיבוע ויציבות לציור ולמרקם הצלחת.
- בשלב אחרון מכניסים שוב לתנור לשרפה שנייה למשך 8 שעות ב-1,200 מעלות
- הצלחת מוכנה.
- "הגלזורה והצבעים אינם מכילים חומרים מסוכנים, השרפה מקשה את היצירה כמו אבן ובעוד 10 שנים", מבטיחה עטרה, "הצלחת תיראה כמו חדשה". הצלחת עמידה בפני חום התנור והמיקרוגל אך עם זאת היא עלולה להיות שבירה גם בכיור.